

Gezondheid in Overbetuwe; Plan van aanpak 2024-2026

Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026

Naam gemeente: Overbetuwe

Naam verantwoordelijk wethouder: Chantal Teunissen

Datum van insturen: 28-09-2023

Contactpersoon voor aanvullende informatie;

Naam: Carin Wustefeld

E-mailadres: c.wustefeld@overbetuwe.nl

Telefoonnummer: 06-58051806

Foto: Ellen Koelewijn.

Waar staat de gemeente?

Overbetuwe telt ruim 48.000 inwoners, verdeeld over 11 dorpskernen. Het ligt in het hart van de regio Arnhem en Nijmegen. Met de Waal en de Rijn als grens aan de zuid- en noord kant. Elke kern heeft zijn eigen identiteit. We hebben een bloeiend verenigingsleven en hechte lokale gemeenschappen. 40% van onze inwoners zijn gezinnen met kinderen. Overbetuwe is een ondernemersvriendelijke gemeente met een goede bereikbaarheid door verschillende snelwegen, treinstations en (snel)fietspaden. In Elst zijn de restanten van een Romeinse tempel werelderfgoed en we zijn onderdeel van de Limes-route.

Gemeente Overbetuwe is een samenlevingsgerichte, communicatieve en betrouwbare gemeente. Ons streven is dan ook om een betrouwbare organisatie te zijn, gericht op mens en werk, die bewust een bijdrage levert aan de Overbetuwse samenleving. Inwoners voelen zich vitaal, iedereen telt en doet mee¹.

Overbetuwe heeft in vergelijking met de regio Gelderland-Midden een gemiddeld gezondheidsniveau. Overbetuwe heeft al jaren aandacht voor sporten, bewegen, gezonde voeding, cultuur en de sociale basis in de kernen. Toch zijn er zorgen. Zo voldoet slechts 20% van de jeugd en 46% van de volwassenen aan de beweegrichtlijn². Wel gaat zeker 80% van de jeugd lopend of met de fiets naar de middelbare school³. Overbetuwe kent ook gezondheidsverschillen tussen mensen met een lagere en mensen met een hogere sociaaleconomische positie (SEP of SES). De wijken die hier mee te maken hebben zijn Elst Noordoost en de Vogelbuurt in Driel.

Verder heeft de coronacrisis een negatieve invloed op zowel de fysieke als mentale gezondheid van inwoners gehad en de gevolgen ervan worden nog steeds gevoeld. Uit de monitoring die de GGD Gelderland-Midden blijkt dat de pandemie en de nasleep ervan de ook in Overbetuwe bestaande (gezondheids)verschillen verder heeft uitvergroot en dat vooral jeugd en jongvolwassenen vaker mentale gezondheidsproblemen en eenzaamheid ervaren.

Preventie

Preventie is nodig om te zorgen dat mensen langer (mentaal) gezond blijven. We zetten in op preventieve maatregelen dichtbij onze inwoners, zoals in de zorg, op school, in de wijk en op de werkplek. Zo bereiken we grotere groepen in de samenleving en kan de duurdere, meer specifieke hulp en zorg worden beperkt.

Samen

Gezondheidsvraagstukken zijn complex en vragen een breed perspectief en de aanpak overstijgt de verschillende domeinen (Health in all policies). De verbindingen met maatschappelijke organisaties, huisartsen, welzijn, zorgpartijen en vrijwilligers(organisaties) zijn van groot belang. Overbetuwe hecht er veel waarde aan om deze samenwerking te versterken. We sluiten aan bij wat er al is, bouwen dit uit en we benutten bestaande structuren en netwerken. Onze maatschappelijke partners hebben veelal hun zaken op orde. Uit de contacten en gesprekken met veel van onze partners blijkt dat vooral de verbinding tussen organisaties onderling wordt gemist. Kortom: Er gebeurt veel in Overbetuwe, maar dat weten we niet altijd van elkaar. Samen zetten we in op een duurzame lokale ketenaanpak.

Ambitie

Alle inwoners van Overbetuwe krijgen dezelfde mogelijkheden om veerkrachtig en zo gezond als mogelijk op te groeien, te leven en vitaal ouder te worden is onze ambitie.

¹ [Beleidsplan Sociaal Domein; Een sterke Sociale basis 2020-2025.](#)

² Bronnen: Gemeenterapportage Overbetuwe [Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021](#) en [Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2020-2021 GGD Gelderland-Midden.](#)

³ Bron: Gemeenterapportage Overbetuwe [Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 GGD Gelderland-Midden.](#)

De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040, met weerbare, gezonde mensen die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving, en waar sprake is van een sterke sociale basis. Waarin de fysieke en mentale gezondheid vanaf het prille begin, de eerste 1.000 dagen, wordt bevorderd en behouden en waar speciale aandacht uitgaat naar mensen in kwetsbare situaties. Om meer gelijke kansen te creëren investeren we meer in de wijken met de grootste gezondheidsverschillen. De aanpak van onze Kansrijke Start, JOGG, GO!, valpreventie en armoede beleid is al gericht op het verkleinen van de gezondheidsverschillen, we gaan dit verder verbeteren en o.a. uitbreiden naar andere aanpakken als preventieve schoollijn en welzijn-op-recept.

We bouwen voort op wat er al is...

In Overbetuwe ondernemen we al het nodige om gezondheidsproblemen te voorkomen. We bouwen voort op Startnotitie Visie op Gezondheid in Overbetuwe 2023⁴, Sport- en beweegnota 2021-2025⁵ en het Beleidsplan Sociaal Domein: Een sterke Sociale Basis⁶. We willen nóg meer aandacht en inzet op preventie en een gezonde levensstijl van jongs af aan. Integrale aanpak en Positieve gezondheid zijn daarbij ons uitgangspunten.

Cijfers per Levensfase

In het algemeen zien we dat de gezondheid vooruit gaat. We worden ouder en we leven gezonder. De gemiddelde levensverwachting bij de geboorte in Nederland bij gemeenten tot 50.000 inwoners is 81,3 jaar; in de gemeente Overbetuwe is dit 83,0 jaar⁷.

Kinderen, jeugdigen, jongvolwassenen⁸

Kinderen in Overbetuwe zijn over het algemeen gezond. 97% van de ouders geeft aan dat hun kind een (zeer) goede gezondheid heeft. Toch zijn er ook verbeterkansen.

Kinderen uit gezinnen met een minder goede sociaaleconomische positie blijken minder gezond te zijn. In deze gezinnen wordt minder vaak groente en fruit gegeten. Meer kinderen hebben gaatjes in hun gebit en poetsen minder vaak hun tanden. Ook zijn er grotere risico's op psychosociale problemen. In deze gezinnen zijn kinderen minder vaak lid van een sportvereniging. Bij eenoudergezinnen komen armoede en gezondheidsproblemen vaak samen.

Het advies voor kinderen is om elke dag minimaal een uur te bewegen. Dit kan op allerlei manieren; zoals sporten, fietsen of lopen naar school, buiten spelen of gymmen. Van de 4-12 jarigen in Overbetuwe beweegt 30% iedere dag minimaal één uur.

De impact van corona is groter voor jongeren die al kwetsbaar waren vóór de crisis. Meisjes lijken een groter risico te lopen op mentale problemen. Aandacht en preventie zijn nodig om deze problemen te voorkomen en de jeugd veerkrachtig te maken en te houden. De maatregelen van de coronacrisis hebben grote impact gehad op veel jongvolwassenen. 17% van de jongeren in Overbetuwe geeft aan nog steeds last te hebben van gebeurtenissen die ze hebben meegemaakt in de coronaperiode.

Van de 13-16 jarigen geeft 46% van de jongeren aan zich (zeer) vaak gestrest te voelen door een of meerdere factoren. 4% jongens en 34% van de meiden ervaart (zeer) vaak 5 of meer gezondheidsklachten. Na een moeilijke periode herstelt 63% van de jongeren snel. Van de jeugd haalt 20% de beweegnorm en is 93% is wekelijks actief in de vrije tijd. In de afgelopen 2 weken heeft

⁴ [Startnotitie Visie op Gezondheid 2023](#)

⁵ [Sport- en beweegnota 2021-2025; Een leven lang gezond, vitaal en actief!](#)

⁶ [Beleidsplan Sociaal Domein: Een sterke Sociale Basis 2020-2025.](#)

⁷ [Bron: RIVM. Waarstaatjegemeente.nl](#)

⁸ Bronnen voor de cijfers in deze paragraaf: Gemeenterapportage Overbetuwe [Gezond opgroeien in Overbetuwe Kindermonitor 2021](#), [Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021](#) en [Gezondheidsmonitor volwassen en ouderen 2020-2021 van GGD Gelderland-Midden](#).

2% van de jongens en 3% van de meisjes gerookt. De afgelopen 4 weken heeft 22% vmbo en 27% van havo/vwo leerlingen alcohol gedronken.

1 op de 10 jongvolwassenen (18-34 jaar) in Overbetuwe heeft een hoog risico op angst en depressie. Daarnaast ervaart 24% (heel) veel stress, vaak over werk en geldzaken.

Volwassenen en ouderen⁹

Ruim 70% van de 65-plussers in Overbetuwe ervaart zijn/haar gezondheid als (zeer) goed en 86% voelt zich gelukkig. Toch gaat ouder worden vaak gepaard met meer gezondheidsproblemen. Zo is 1 op de 6 ouderen in de drie maanden voorafgaand aan de vragenlijst gevallen. Ook worden de huishoudelijke taken lastiger: 21% van de ouderen in Overbetuwe kan 1 of meer dagelijkse (huishoudelijke) activiteiten niet geheel zelfstandig uitvoeren. De top twee van dagelijkse activiteiten waarmee 65-plussers moeite hebben is: 1. Zwaar huishoudelijk werk en 2. Bedden verschonen of opmaken.

De toename van het aantal ouderen vertaalt zich in een prognose van het aantal inwoners met dementie van 730 in 2025 naar 1160 in 2040¹⁰. Het mantelzorgerspotentieel in deze regio neemt af met 26% waardoor er minder informele hulp beschikbaar is; de verschillen tussen gemeenten zijn groot.

Gezondheid is ook onder volwassenen en ouderen niet gelijk verdeeld. We zien vaker gezondheidsproblemen bij mensen met een lage opleiding en ook bij mensen die een (zeer) laag inkomen hebben. In Overbetuwe heeft 19% van de 18-64-jarigen en 56% van de 65-plussers een lage opleiding. In 2020 had 8% van de inwoners (18+) van Overbetuwe moeite met rondkomen. In 2016 was dit nog 15%. Deze dalende trend zien we in de gehele regio. Mogelijk is dit een gevolg van de coronacrisis, inflatie en hogere energiekosten. In deze regio neemt het aantal inwoners met chronische aandoeningen sterk toe.

In Overbetuwe is dit 3%¹¹ van de volwassen laaggeletterd. Laaggeletterdheid vaak samen met andere problemen zoals werkloosheid, gezondheidsproblemen en schulden. Inwoners die de taal niet goed beheersen en beperkt digitaal vaardig zijn, worden hierdoor buitengesloten. In Overbetuwe heeft 50% van de inwoners van 18 jaar en ouder overgewicht en 17% rookt. Daarnaast beweegt 54% van de bevolking te weinig.

2. Als door de gemeente een of meer onderdelen geen aanvraag is ingediend geef dan hier aan wat de reden is.

N.v.t.

3. Beschrijf de hoofdthema's Sport, bewegen en cultuur en Gezondheid en Sociale basis:

A. Wat wil de gemeente bereiken (doelen en resultaten).

Wat doet de gemeente al?

Overbetuwe maakt deel uit van de GGD regio Gelderland-Midden waar in 2021 een regionale visie op publieke gezondheidszorg is vastgesteld. Hierin staat beschreven hoe de regio werkt aan de doelen uit de landelijke Gezondheidsnota vanuit de pijlers positieve gezondheid en domein overstijgende samenwerking. Een lokale Visie op Gezondheid is opgesteld en in juni 2023 besproken

⁹ Bron voor de cijfers in deze paragraaf: Gemeenterapportage Overbetuwe en [Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2020-2021 van GGD Gelderland-Midden](#).

¹⁰ [Vektis](#)

¹¹ [Dashboard Geletterdheid in zicht](#)

met de gemeenteraad. Centraal in de visie staat preventieve en gezamenlijke aanpak met partners, domein overstijgende benadering, aandacht voor bestaanszekerheid en de methode positieve gezondheid.

De gemeente heeft respectievelijk in 2020 en 2022 een lokaal sport- en een lokaal preventieakkoord tot stand gebracht met een groot aantal lokale partners vanuit de sport, het welzijnswerk, de zorg, het bedrijfsleven, onderwijs en de inwoners zelf via advies- en participatieraden. Deze akkoorden worden momenteel uitgevoerd en zijn onderdeel van dit integrale plan. 'Iedereen doet mee' en 'Actieplan Samen maken we gezond gewoon!' (met de focus op mentale gezondheid, overgewicht en rookvrije generatie) staan centraal.

Wij zijn sinds 2018 een JOGG-gemeente. Met het omarmen van de JOGG-aanpak zet de gemeente zich gericht in op het stimuleren van een gezonde omgeving met een gezonde leefstijl, waarin jongeren preventief worden geënthousiasmeerd en geïnspireerd om op gezonder gewicht te komen of te blijven. Dit is maatschappelijk relevant, omdat gezonde kinderen lekkerder in hun vel zitten, doorgaans meer plezier hebben en minder worden gepest dan kinderen die overgewicht hebben. We investeren al een aantal jaren in de ketenaanpak van GO! (Gezond Onderweg). Dit is een multidisciplinair en wijkgericht behandelprogramma voor preventie, signalering en behandeling van kinderen en jongeren (van 0 tot 19 jaar) met overgewicht en obesitas. De als 0e, 1e en 2e lijns ketenpartners (o.a. Rijnstate ziekenhuis, JGZ, huisartsen) werken samen in een netwerk rondom het kind. Inmiddels is het erkende interventie.

In Overbetuwe streven we naar sterke gemeenschappen. We investeren in dorpsprofielen en dorpsagenda's waar inwoners samen bespreken en bepalen wat belangrijk is voor het dorp. Inwoners leren elkaar (beter) kennen en zijn meer in staat krachten te bundelen bij het realiseren van wat zij belangrijk vinden.

Voor alle dorpen en wijken is in 2019 een dorpsprofiel opgesteld. De dorpsprofielen dienden als uitgangspunt voor het gesprek met de inwoners om te komen tot een dorpsagenda per dorp. De agenda is een verzameling van thema's en doelen waar men zelf of samen met de gemeente mee aan de slag wil. Actuele data over de dorpen en wijken zijn van belang voor dorpen en wijken om met elkaar in gesprek te gaan of te blijven over gezamenlijke opgaven. Daarvoor ontwikkelen wij 'dashboards' per dorp of wijk om structureel opvolging te geven aan de dorpsprofielen van 2019 (gereed in 2025).

Ons speelbeleid streeft naar een uitdagende en veilige leefomgeving die bijdraagt aan de fysieke en mentale ontwikkeling van kinderen 0-18 jaar. We willen daarom mogelijkheden bieden om te Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten in de openbare ruimte. We kiezen bij de renovatie van een speeltuin voor een interactieve aanpak samen met aanwonenden en kinderen uit de wijk.

De gemeente Overbetuwe investeert al een aantal jaren in lokale en regionale samenwerking en in netwerken als Netwerk Dementie, St. Geïntegreerde Eerstelijns Zorg, platform Overbetuwe Beweegt, coöperatie Onze Huisartsen, GGD en Menzis. Het netwerk van de JGZ ziet alle kinderen en specifiek die kinderen die extra kwetsbaar zijn en draagt bij aan normaliseren en versterken van de veerkracht.

Wat wil de gemeente bereiken?

De gemeente gaat met de hulp van de middelen uit de brede SPUK/GALA¹² extra inzetten op het versterken en verbinden van de sociale basis en de lokale ketenaanpak van Kansrijke Start en valpreventie.

We zetten in op een breed integraal preventieprogramma waarbij we voortbouwen op en versterken van bestaand (preventief) beleid en de activiteiten op het gebied van cultuur-, sport en gezondheidsbevordering. Dit is ook vastgelegd in de startnotitie Visie op Gezondheid 2023.

¹² Brede SPUK staat voor SPecifieke UitKering van het ministerie Volksgezondheid Welzijn en Sport. En GALA is Gezond en Actief Leven Akkoord.

Wat gaan we hiervoor doen per thema?

Sport, bewegen en cultuur

Doelen:

- Iedere inwoner kan op zijn of haar eigen niveau bewegen of sporten.
- Jong geleerd is oud gedaan. We willen ervoor zorgen dat een actieve en gezonde leefstijl voor kinderen vanzelfsprekend is.
- Sport- en beweegaanbieders zijn vitaal en toekomstbestendig met voldoende vrijwilligers.
- Om een leven lang sporten en bewegen mogelijk te maken is een functionele en duurzame sportinfrastructuur nodig. Onze sportaccommodaties zijn open, toegankelijk, duurzaam, betaalbaar en multifunctioneel. Ook de openbare ruimte nodigt uit om te bewegen.
- Cultuur is van iedereen en voor iedereen en draagt bij aan vitaliteit in de dorpen en sociale inclusie, het verkleinen van uitsluiting en vergroten van participatie.

Resultaten:

- Het sport- en beweegaanbod is aangepast en afgestemd op de behoefte en mogelijkheden van inwoners, waardoor meer inwoners sporten en bewegen. Toegankelijkheid, bereikbaarheid, betaalbaarheid en een veilig sportklimaat staan hierbij centraal.
- Blijven inzetten van de Cultuurcoach, cultuureducatie en muziek in de klas.
- We leggen de basis voor sporten, bewegen en gezonde leefstijl zo vroeg mogelijk (vanaf peuters/kleuters).
- We zetten in op een doorlopende lijn op het gebied van gezonde leefstijl – van peutercentra en kinderdagverblijven naar primair onderwijs en voortgezet onderwijs.
- Zoveel mogelijk kinderen voldoen aan de beweegrichtlijn en richtlijn voor sportdeelname.
- Het aanbod van sportaccommodaties voldoet aan de vraag.
- Blijven inzetten van Sjors Sportief en Creatief.
- Sportaccommodaties zijn duurzaam, zowel qua gebruik als energie.
- We realiseren in de hele gemeente elementen in de openbare ruimte, die sport en beweging stimuleren.

Gezondheid en sociale basis

Doelen:

- Inwoners hebben mogelijkheden zichzelf te ontwikkelen (m.n. jeugd).
- Een kansrijke start voor de eerste 1000 dagen. Hierbij in het bijzonder aandacht voor de kwetsbaren kinderen en hun gezinnen.
- Kinderen en jongeren ontwikkelen zich in een veilige, gezonde omgeving en krijgen hierbij hulp als dit nodig is; vroegtijdig, dichtbij en passend.
- Ook als iemand minder geld heeft om uit te geven, willen we dat hij of zij mee kan doen. Daarom biedt de gemeente Overbetuwe de Meedoenregeling voor volwassenen en thuiswonende minderjarige kinderen vanaf 4 jaar.
- Alle inwoners van Overbetuwe krijgen dezelfde mogelijkheden om veerkrachtig en zo gezond als mogelijk op te groeien, te leven en vitaal ouder te worden.
- Inwoners met een lage sociale economische positie hebben een gezonde leefstijl en kunnen gezonde keuzes maken door een gezonde leefomgeving.
- Versterken van de samenwerking tussen welzijn en zorg.
- Gelijkblijvende of dalende trend van overbelaste mantelzorgers.
- Laagdrempelig inloop van Huiskamers en inloopspreekuur Sociaal Team Overbetuwe in elke kern van Overbetuwe.
- Versterken van gemeenschapszin om eenzaamheid te signaleren en voorkomen.

- Inwonersinitiatieven stimuleren met behulp van dorpscontactpersonen en Overbetuwe Doet cheques.
- Het aanbod van de welzijnsorganisatie is passend bij de vraag uit de kernen (Dorpsagenda's) en bevordert de sociale cohesie.

Resultaten

- Jongeren met (dreigende)problematiek worden tijdig gesignaleerd zodat problemen kunnen worden voorkomen of verholpen.
- Ketenaanpak en de lokale coalitie Kansrijke Start versterken.
- JOGG vaker inzetten en daarbij aandacht voor de wijken met de grootste gezondheidsverschillen.
- Het vaker inzetten van GO! (kinderen op gezond gewicht).
- Preventieve schoollijn voor middelbare scholen borgen en verankeren in samenwerking met partners.
- Starten per 1-1-2024 met Welzijn-op-Recept.
- Meer inwoners weten van 'Overbetuwe Doet' en nemen deel aan dit platform van bewonersinitiatieven.
- Groter bereik van de Huiskamers met laagdrempelige inloop in elke kern.
- Het welzijnsaanbod is gericht op mantelzorg, aanpak eenzaamheid en sociale cohesie.
- Sportverenigingen kiezen voor een gezonde sportomgeving met kennis over verantwoord alcohol schenken, een rookvrij terrein en een gezond aanbod in de kantine.

Integrale aanpak (Health in all Policies)

Gezondheid bevorderen is een complex vraagstuk. Op veel verschillende manieren dragen we bij aan de verbetering van de gezondheid van onze inwoners:

- Armoede kan leiden tot gezondheidsproblemen. We hebben aandacht voor bestaanszekerheid bij armoedebelaid, Meedoen regeling, schuldenaanpak en Beleid Sociaal Domein.
- Het concept van 'Positieve Gezondheid' is leidend in onze aanpak.
- In de Contouren Programmaplan Duurzaamheid(2023) is gezondheid een belangrijk thema. Denk aan vergroening, meer biodiversiteit, schaduw, verkoeling in gebouw en omgeving, en maatregelen in bevorderen gezond gedrag (smeren op zonnige dagen), of het lokale hitteplan om kwetsbare mensen te beschermen
- We hebben een Cultuurvisie 'Op waarde Geschat' waarin we de culturele voorzieningen voor alle inwoners zo toegankelijk mogelijk willen maken.
- We hebben een samenhangend welzijnsaanbod van de netwerkorganisatie Sociaal Team Overbetuwe en de welzijnsstichting Forte Welzijn.
- Overbetuwe heeft een visie 'preventie schoollijn' met als uitgangspunten: een veilige en vertrouwde omgeving, doorgaande ontwikkel-, leer- en zorglijn, samenwerking, kansengelijkheid en diversiteit.
- Met onze lokale Hitteplan dragen we er zorg voor dat oudere, kwetsbare, thuiswonende inwoners (75+) goed geïnformeerd en ondersteund worden in tijden van een hittegolf.
- We gaan de mogelijkheden om aan te sluiten bij het Schone Lucht Akkoord (SLA) onderzoeken in 2024.
- We ontwikkelen momenteel een Woonzorgvisie (2023): Het doel van de woonzorgvisie is om als gemeente regie te voeren op de groeiende vraag naar woningen, tussenvormen en instellingsplekken van wonen en zorg.
- Overbetuwe is een JOGG gemeente en komt hiermee op scholen en in de wijken om te zorgen dat kinderen 'lekker in hun vel' zitten.
- Sport- en beweegnota 2021-2025; 'Een leven lang gezond, vitaal en actief!'

- In 2020 is een Sportakkoord gesloten.
- In 2021 is het Preventieakkoord tot stand gekomen.
- De Omgevingsvisie wordt in 2023 geactualiseerd. De kwaliteit van de leefomgeving is daarbij het centrale uitgangspunt. Gezondheid heeft direct invloed op de kwaliteit van de leefomgeving. Denk aan; groen, water, fiets- en wandelpaden en speelplekken. We investeren in een uitnodigende omgeving om fietsen, wandelen, meer bewegen te stimuleren.

B. Wat gaat de gemeente daarvoor doen? (uitvoering en samenwerking)

Algemeen

Van onze inwoners is 91% tevreden over de woonomgeving en ervaart 77% van de inwoners een (zeer) goede gezondheid¹³. Om deze cijfers te behouden en waar mogelijk te verbeteren werken we nauw samen met een groot aantal partners in Overbetuwe. Denk aan; onderwijs, welzijn, zorgpartners en sportverenigingen. Aan de basis van de samenwerking ligt sinds 2022 de methode van Positieve gezondheid. Het Sportakkoord en het Preventieakkoord staan aan de basis van een maatschappelijke beweging en samenwerking met onze lokale partners.

Regionaal werken we samen met de GGD Gelderland-Midden en verschillende buurgemeenten als Lingewaard, Arnhem en Renkum.

Onze opgaven liggen bij de verdere ontwikkeling van:

Ketenaanpak Kansrijke Start

De sluitende ketenaanpak rondom Kansrijke Start verstevigen en daarmee de huidige werkwijze en samenwerking tussen het medische en sociale domein een impuls geven. Signalering van kwetsbare zwangeren en het bieden van meer en/of betere steun aan (aanstaande) ouders.

Ketenaanpak Preventieve Schoollijn

De coronaperiode heeft veel effect gehad op onze jongeren. We hebben een ketenaanpak opgezet met een 'jeugd preventie coördinator' om de sociale ontwikkeling van jongeren na corona te bevorderen. Deze aanpak gaan we voortzetten en verankeren in reguliere processen.

Ketenaanpak laaggeletterdheid

Onderzoek toont aan dat geletterdheid ervoor zorgt dat mensen zelfredzamer, sociaal actiever en gelukkiger zijn. Laaggeletterden hebben meer kans op een slechtere gezondheid dan mensen die niet laaggeletterd zijn. Onderdeel van de integrale aanpak van het preventieakkoord in Overbetuwe, is dat de professionals op het gebied van gezondheid, leefstijl en voeding geïnformeerd zijn over laaggeletterdheid en het bestaande aanbod aan taalhulp in Overbetuwe. Hierdoor kunnen zij op dit onderwerp beter signaleren en hun cliënten doorverwijzen naar het taalaanbod.

Ketenaanpak Valpreventie

In de werkgroep 'Iedereen Doet Mee' van het Lokaal Sportakkoord is er een samenwerking ontstaan op activiteiten rondom bewegen voor kwetsbare groepen. Zo organiseren de partijen samen de Nationale Diabetes Challenge, valpreventiecursus In Balans en Ouderen in Beweging. We gaan het aantal cursussen uitbreiden, verbinding zoeken met meer lokale partners en de deelnemers meer toeleiden naar beweegaanbod.

Ketenaanpak Welzijn-op Recept

De transities in de zorg vragen om meer samenhang en samenwerking tussen zorg en welzijn. Dit pakken we op met het project Welzijn-op-recept. Het doel is het verhogen van het welbevinden van mensen met psychosociale problematiek die hiervoor bij de huisartsenpraktijk komen en hiervoor

¹³ Bron: Gezondheidsmonitor [Volwassen en Ouderen 2022 van GGD Gelderland-Midden](#).

geen medische of psychologische behandeling nodig hebben. We richten ons op meer welbevinden, (mentale) gezondheid en weer meedoen van onze inwoners. Om dit te realiseren zoeken we in de ketenaanpak van zorg en welzijn de samenwerking, verbinding en borging van de activiteiten.

Ketenaanpak GGZ in de wijk

We zetten ons in voor toegankelijke wijken waar iedereen zich thuis kan voelen. Naast het reguliere aanbod gaan we in de wijk voorzieningen organiseren met lichte, specialistische zorg.

Verbinding sociaal en fysiek domein

Wij gaan meer investeren in de *health in all policies*-gedachte. Hierbij kan de verbinding met het fysieke domein nog verder worden uitgewerkt. Gezonde leefomgeving en klimaatadaptatie geven veel kansen om gezondheid integraal te benaderen en om invulling te geven aan het principe van *Health in all policies*. Door met een brede blik op preventie gezondheid te koppelen aan verschillende beleidsterreinen kunnen nog meer kansen benut worden.

De Omgevingsvisie wordt in 2023 geactualiseerd. De kwaliteit van de leefomgeving is daarbij het centrale uitgangspunt. We gaan bij de omgevingsvisie investeren in een uitnodigende omgeving om fietsen, wandelen, meer bewegen te stimuleren.

Vanuit de routekaart Duurzaamheid is het Contouren Programmaplan Duurzaamheid ¹⁴in ontwikkeling. De thema's die raken aan het beschermen van onze inwoners zijn hittestress, mogelijke aansluiten bij het Schone Lucht Akkoord, klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Doelgroepen

We willen ons inzetten voor die inwoners die een extra steuntje goed kunnen gebruiken. We hebben hierbij extra aandacht voor inwoners met de laagste inkomsten en onze ouderen die langer zelfstandig thuis wonen. We zetten ook in op vroegsignalering bij onze jeugd en jongeren met (dreigende)problematiek, zodat problemen kunnen worden voorkomen of verholpen.

Betrekken doelgroepen

De gemeente Overbetuwe betreft haar inwoners graag bij beleid en uitvoering. Daarbij maken we gebruik van de aanwezige ideeën, aanpak en energie. Samen met onze maatschappelijke partners zijn het Sportakkoord en Preventieakkoord tot stand gekomen. De dorpscontactenpersonen zijn de schakel tussen gemeente en dorpsbewoners.

Het Sociaal Team Overbetuwe (STO) is een netwerkorganisatie van samenwerkende partners in de kernen van Overbetuwe. We betrekken de Adviesraad Sociaal Domein en de Stichting Gehandicapten Platform (SGO) bij beleid. Zo zet het jongerenwerk ervaringsdeskundigen steeds vaker in en bestaat er een klankbordgroep Mantelzorg. Voor de preventieve schoollijn zijn er directe lijnen met de middelbare scholen gelegd. Ook is onze JOGG-regisseur vaak op zowel basis- als middelbare scholen te vinden.

Wat gaan we hiervoor doen per thema?

Sport en bewegen

We geven uitvoering aan het Sportakkoord en de Sport- en beweegnota 2021-2025, waarin het gemeentelijke sport- en beweegbeleid via de vier thema's van het Sportakkoord zijn uitgewerkt ('Iedereen doet mee', 'Sportieve en gezonde jeugd', 'Vitale en sterke sport- en beweegaanbieders', 'Duurzame sportinfrastructuur'). We bouwen de komende jaren nadrukkelijk voort op de basis die hiermee is gelegd.

Vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties is enkele jaren geleden het samenwerkingsplatform Overbetuwe Beweegt gevormd. Deze samenwerking van verschillende maatschappelijke organisaties op het gebied van (inclusief) sport, welzijn, onderwijs en zorg heeft als doel om sport,

¹⁴ [Contouren Programmaplan Duurzaamheid](#).

bewegen en een gezonde leefstijl te stimuleren onder alle inwoners in Overbetuwe. De combinatiefunctionarissen van Overbetuwe Beweegt geven daarmee uitvoering aan het gemeentelijke sportbeleid, de JOGG-aanpak en het Sportakkoord. Tot de kerntaken van Overbetuwe Beweegt behoren:

- Het ophalen en onderzoeken van de sportbehoefte van inwoners en deze verbinden aan bestaand of nieuw op te zetten aanbod;
- Het sport- en beweegaanbod op laagdrempelige, toegankelijke en overzichtelijke wijze goed vindbaar maken voor inwoners;
- Het organiseren, coördineren en uitvoeren van activiteiten gericht op sportstimulering en activering en het stimuleren van een gezonde leefstijl (bijv. door het verzorgen van een goede toeleiding van kinderen en volwassenen richting leefstijlinterventies);
- Het proactief ondersteunen en versterken van sport- en beweegaanbieders middels de verenigingsondersteuner van Overbetuwe Beweegt;
- Kennisdeling en inspireren, o.a. door middel van het organiseren van terugkerende, lokale sportcafés.

Wij zetten in op het stimuleren van gezonde voeding en een actieve leefstijl onder onze jeugd. Met het programma Sjors Sportief brengen we het sportieve aanbod voor kinderen tot 12 jaar in beeld en bieden we hen de mogelijkheid te proeven van een breed aanbod sportactiviteiten. Met de sportbox stellen we scholen in staat om kinderen tijdens schoolpauzes gevarieerde en uitdagende speel- en beweegvormen aan te bieden. Na een succesvolle pilot in het primair onderwijs streven we de komende jaren naar uitbreiding over zoveel mogelijk basisscholen, het voortgezet onderwijs en de kinderopvang. We stimuleren en ondersteunen scholen bij het opzetten en uitvoeren van sportactiviteiten (Koningsspelen, Week van de Gezonde Jeugd, Nationale Sportweek, Daily Mile). Ook benutten we de maatschappelijke waarde van topsport door in samenwerking met Topsport Gelderland clinics te verzorgen op scholen en middels Vitesse United maatschappelijke diensttijdtrajecten aan te bieden aan jongeren. Naast het aanbieden van leefstijllessen op scholen is het werkboek 'Jij in de maatschappij' ontwikkeld, waarmee kinderen en jongeren in het primair- en voortgezet onderwijs vanuit positieve gezondheid bewust worden gemaakt van hun leefstijl. Overbetuwe kent een gezond en actief (sport-)verenigingsleven. Toch zien we dat verenigingen steeds vaker voor uitdagingen staan, bijvoorbeeld als het gaat om het vinden van voldoende vrijwilligers en bestuurlijk en technisch kader. De verenigingsondersteuner van Overbetuwe Beweegt ondersteunt sportverenigingen door middel van deskundigheidsbevordering, bemiddeling, informatie en het opstellen van vrijwilligersbeleid. Om de lokale sportsector verder te versterken onderzoeken we de komende jaren samen met de Lokale Adviseur Sport de mogelijkheden om te komen tot één sportloket voor clubondersteuning en de vorming van een lokaal sportplatform. Met het programma Sjors Sportief bieden we kinderen tot 12 jaar de mogelijkheid te proeven van een breed aanbod van sport activiteiten.

Cultuur

We bouwen voort op het netwerk van de cultuurcoach. De Cultuurcoach maakt muzikeducatie mogelijk voor alle leerlingen op de basisschool in Overbetuwe met het landelijk project Meer Muziek in de Klas. Dit doet zij samen met lokale muziekverenigingen, muziekscholen, gemeente Overbetuwe, Hogeschool Arnhem/Nijmegen (HAN) en Cultuur Oost. Met het programma Sjors Creatief bieden we kinderen tot 12 jaar de mogelijkheid te proeven van een breed aanbod van creatieve activiteiten. Deze culturele activiteiten dragen bij aan het opgroeien in kansrijke omgeving.

Kansrijke Start

Overbetuwe continueert de samenwerking met de coalitie Kansrijke Start en de bekostiging van de interventies voor zwangeren in kwetsbare situaties, zoals Prenataal Huisbezoek, Stevig ouderschap, Voorzorg en het programma Nu Niet Zwanger. Daarnaast willen we komend jaar meer focus leggen

op vroege signalering van kwetsbare situaties en het sneller bieden van hulp en ondersteuning. De JGZ voert in toenemende mate prenatale huisbezoeken uit. We gaan de bekendheid met samenwerkingsafspraken bij professionals verbeteren en we gaan aan de slag om de sociale kaart verder uit te werken. Dit gebeurt door middel van de inzet van een aantal interventies, namelijk het organiseren van ouderbijeenkomsten van thema's rondom geboortezorg, het inzetten van trajecten van Baby Thuis Zorg voor de meest kwetsbare gevallen en de aankoop van een ouderschapscursus die voor iedere (aankomende) ouder gratis beschikbaar is. Hiermee willen wij het netwerk en de ketenaanpak rondom de eerste 1000 dagen de komende jaren verbeteren en versterken.

Preventieve schoollijn

De mentale gezondheid van onze jeugd baart ons zorgen. Afgelopen jaar hebben we vanuit de NPO-middelen met de inzet van een coördinator preventie jeugd het netwerk rond jeugd opgebouwd en versterkt: met scholen, jongerenwerk, schoolmaatschappelijk werk, welzijn, het Sociaal Team Overbetuwe en zorg. De inzet op de opbouw en versterking van dit netwerk is geëvalueerd. Alle betrokkenen geven een positief advies over het behouden van dit netwerk en het blijvend versterken van de verbinding onderwijs, welzijn, Sociaal Team Overbetuwe en zorg. Dit netwerk gaan we daarom voortzetten en borgen. De rol van een coördinator preventieve jeugd als netwerkverbinder is daarbij onmisbaar

Jongerenwerk

De afgelopen jaren is echt geïnvesteerd in het jongerenwerk met incidentele NPO gelden, zodat ze beter zichtbaar en toegankelijk zijn. Deze aanpak gaan we verder versterken. Er zijn nauwe banden met het voortgezet onderwijs en de preventieve schoollijn. Maar zoals uit de gezondheidsbeschrijving blijkt is hier meer nodig. Onder de jongeren neemt de mentale problematiek momenteel het snelst toe. We willen ons richten op de verbinding en versterking van de diverse thema's zoals mentale gezondheid, eenzaamheid, opgroeien in een kansrijke omgeving, vroegsignalering alcoholproblematiek en eenzaamheid. We zetten in op het verder versterken van het jongerenwerk. We zien de volgende ontwikkelkansen¹⁵:

- Aandacht voor roken en vaperen.
- Mentale weerbaarheid jeugd.
- Vroegtijdige signalering wanneer jongeren zich somber, depressief voelen of suïcidale gedachten hebben.

Daarnaast hebben we als speerpunt dat ouders zich gesteund voelen en in staat zijn goed aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoefte van hun kind. Dit pakken we op met themagerichte 'ouderavonden' voor het voortgezet onderwijs.

Preventieakkoord

De focus van het Preventieakkoord Overbetuwe ligt bij mentale gezondheid, overgewicht, integrale aanpak en verslavingsgedrag zoals roken. In de afgelopen twee jaar zijn partners aan de slag gegaan met een aantal concrete projecten en activiteiten. De maatschappelijke beweging en preventie die is ingezet willen we behouden. In 2024 gaan we verder de verbinding zoeken in de uitvoering van het sportakkoord en preventieakkoord en samen optrekken waar dat kan. Een Sport- en Preventie coördinator is voor twee jaar aangetrokken om in de uitvoering de integrale aanpak en verbinding te versterken.

Gezonde voedselomgeving

We willen dat kinderen en jongeren lekker in hun vel zitten en bouwen daarom voort op de JOGG-aanpak met de gezonde school en Team Fit stimuleert sportverenigingen te kiezen voor een gezonder aanbod. Er is een lespakket 'Jij en de maatschappij' ontwikkeld voor middelbare scholen.

¹⁵ Forte Welzijn; Eerste halfjaarlijkse rapportage 2023; Opgroeien en Opvoeden.

We stimuleren het gebruik en maken het lespakket ook geschikt voor basisscholen. Samen met Natuur en Milieu educatie (NME) willen we investeren in een moestuinproject voor scholen.

Overgewicht en obesitas bij kinderen

Overbetuwe continueert de JOGG-aanpak en de GO!-aanpak. We zetten daarbij extra in op de wijken met de grootste gezondheidsverschillen.

Het bestaande aanbod JOGG voor de 6-18 jarigen wordt gecontinueerd in samenwerking met de kinderopvang, basis- en middelbare scholen. GO! (Gezond Onderweg) is een netwerkaanpak voor individuele kinderen met (ernstig) overgewicht. Kinderen worden daarbij in hun eigen omgeving gecoacht naar gezonder gedrag, met ondersteuning van een kindergezondheidscoach. Voor deze aanpak wordt samengewerkt met jeugdgezondheidszorg (vroegsignalering) en andere gemeenten in Gelderland-Midden en met de zorgverzekeraar (Menzis). Het jongerenwerk en Overbetuwe Beweegt sluiten hierbij aan met de sportbox voor scholen.

Ontmoeting en verbinding in elke kern

We kennen in de meeste kernen de 'huiskamer' als gezellige inloop- en ontmoetingsplek (voor met name senioren). Dit organiseren we samen met de dorpsbewoners en eventuele (zorg)partners. We willen meer inzetten op laagdrempelige (algemene) basisvoorzieningen, dichtbij inwoners, gericht op het snel en adequaat inzetten van passende persoonlijke hulp. Op één locatie werken we al met het concept dagbesteding als algemene voorziening. We willen de komende jaren meerdere locaties voor ontmoeting en verbinding in gebruik nemen.

Welzijn-op-recept

Op 1-1-2024 starten we Welzijn-op-recept met vier huisartspraktijken en twee welzijncoaches. We beginnen klein om te ervaren hoe de afspraken werken in de praktijk om het daarna over de hele gemeente uit te rollen. Hierdoor komen welzijn en de eerstelijnszorg op een gestructureerde manier met elkaar in contact. De visie van Positieve gezondheid wordt hierbij omarmd door alle betrokken partners.

Welzijn-op-recept doorbreekt de status quo en is onder meer een aanpak voor eenzaamheid en sociaal isolement. Door Welzijn-op-recept worden inwoners meer betrokken bij hun wijk en sommigen worden zelfs vrijwilliger. Het stimuleert ondernemerschap van alle betrokkenen.

Mantelzorg

In 2022 is de visie op mantelzorg in Overbetuwe vastgesteld. We investeren in de volgende aandachtspunten: mantelzorgers goed in beeld krijgen, de lokale samenwerking rondom mantelzorg versterken, betrekken en waarderen van mantelzorgers en het tegengaan van overbelasting van mantelzorgers. Dit beleid zetten we voort en willen wij extra inzetten op overbelasting bij mantelzorgers. In Overbetuwe zijn de respijtmogelijkheden beperkt. We starten samen met onze partners en de klankbordgroep Mantelzorg een onderzoek waar de behoefte aan respijtzorg ligt. Op basis van het onderzoek gaan we het aanbod van respijtzorg versterken om te komen tot een plan van aanpak in 2024.

Valpreventie

Veel ouderen willen het liefst zo lang mogelijk zelfstandig wonen in hun vertrouwde omgeving. Dat ondersteunen wij graag door het stimuleren van bewegen en trainen van dagelijkse handelingen en activiteiten. De beweegcoach van Overbetuwe Beweegt verzorgt in het kader van de ketenaanpak valpreventie voor een goede toeleiding van ouderen naar passend sport- en beweegaanbod. Naast voldoende beweging staat hierbij ook ontmoeting en het voorkomen van eenzaamheid centraal.

Daarnaast gaan we onderzoeken wat onze 65-plussers nodig hebben om tot op hoge leeftijd hun huishoudelijke klussen (deels) te kunnen blijven doen. Wij denken dan aan de inzet van ergotherapie, diëtiste, fysiotherapie, sport en valpreventie.

Vanuit het lokale sport- en preventieakkoord en de afspraken in de Brede Regeling Combinatiefuncties is de afgelopen jaren gestart met het opzetten van een valpreventienetwerk. De huidige ketenaanpak voor valpreventie is gericht op thuiswonende ouderen van 65 jaar of ouder, met een verhoogd valrisico. We maken in het najaar 2023 afspraken met partners uit de eerstelijnszorg en de bewegcoach voor ouderen van Overbetuwe Beweegt over uitbreiding van het aanbod van erkende valpreventie interventies en om te komen tot een goed dekkend netwerk met betrekking tot het afnemen van een valrisico-analyse en screening. Daarnaast zorgen we in het kader van vitaal ouder worden voor een goede toeleiding van (thuiswonende) ouderen richting passend sport- en beweegaanbod.

4. Ondersteunende onderdelen: Versterking kennis- en adviesfunctie GGD en Coördinatiekosten regionale aanpak preventie

Overbetuwe is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) met 14 andere gemeenten. In de regio is afgesproken dat de bijdrage voor kennis en adviesfunctie grotendeels gezamenlijk wordt ingezet om het onderdeel 'Gezondheidsbevordering' en adviseurs publieke gezondheid bij de GGD te versterken.

Overbetuwe is aangesloten bij de regio Arnhem als het gaat om de inkoop van jeugdhulp en andere maatschappelijke voorzieningen. In deze regio zijn ook actief: regiotafel Menzis, een actieve preventie coalitie als de Community of Care en de ontwikkeling van de Geïntegreerde eerstelijns zorg (GEZ) en het Netwerk Dementie Arnhem en Omstreken. De gemeente Overbetuwe is aangesloten bij deze samenwerkingsverbanden, zowel ambtelijk als bestuurlijk.

5. Hoe wordt de voortgang bewaakt?

Om de voortgang te bewaken is het goed om te weten waar we nu staan. In bijlage 1 hebben we dit in een Startbeeld weergegeven. Bij het monitoren van de voortgang maken we gebruik van de kennis- en adviesfunctie van de GGD en het inzicht dat de GGD kan verschaffen in de lokale gezondheidssituatie. We benutten de beschikbare lokale en regionale gezondheidsdata. Aanvullend stellen we met onze partners indicatoren vast waarmee we de impact van interventies monitoren. Voor zowel het Sportakkoord als het Preventieakkoord is een stuurgroep geformeerd. De stuurgroepen monitoren in algemene zin de visie en uitvoering van de akkoorden. De coördinator Sport en Preventie zorgt voor de verbinding in de uitvoering tussen beide akkoorden en rapporteert over de voortgang en behaalde resultaten.

Met de Brede SPUK gelden gaan we voortbouwen op wat er al is. Dit betekent het ingezette beleid voortzetten en versterken en het slim koppelen van projecten. Voor het borgen van de activiteiten in het kader van preventie, voor de periode na 2026, is het wel van belang dat er duidelijkheid komt over het voorzetten van structurele financiering.

6. Beschrijf op welke wijze samenhang en synergie wordt nagestreefd tussen uitvoering op de verschillende hoofdthema's en onderdelen.

Positieve gezondheid en Health in all policies zijn twee belangrijke pijlers in onze gemeente. In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in de samenwerking tussen de beleidsterreinen in het sociaal domein, maar ook stevig in de samenwerking tussen sociaal en fysiek domein. Beleid moet elkaar versterken, niet in de weg zitten. Dat proberen we te bewerkstelligen met deze samenwerking.

Daarom toetsen we nieuw aan bestaand beleid en proberen we zo min mogelijk in ‘hokjes’ te werken. Dit integrale plan is voor ons dan ook een goede gelegenheid om deze samenhang nog verder te versterken.

We bouwen voort op wat er is. We werken verder met onze (zorg)partners van sport- en preventieakkoord aan dit integrale plan. We monitoren en evalueren om zo nodig bij te sturen.

Tijdspad en fasering

Daar waar we bestaande activiteiten verbinden en versterken worden de middelen direct ingezet. Deels zullen de middelen naar activiteiten gaan, deels worden ze geïnvesteerd in de samenwerking en verbinding zodat een duurzame infrastructuur ontstaat. Een aantal andere thema's hebben meer verkenning nodig, zoals bijvoorbeeld de opzet van de ketenaanpak Valpreventie en GGZ in de wijk.

Bijlagen:

[Beleidsplan Sociaal Domein 2020-2025](#)

[Sportakkoord 2020](#)

[Sport- en beweegnota 2021-2025](#)

[Preventieakkoord 2022](#)

[Cultuurvisie 2022-2025](#)

[Samenspel\(en\) in Overbetuwe Speelruimteplan; Om bewegen, ontmoeten, spelen en sporten samen mogelijk te maken](#)

[Startnotitie Visie op Gezondheid 2023](#)

[Mantelzorg in Overbetuwe 2022-2025](#)

	1. Lokaal sportakkoord	2. Brede Regeling Combinatiefuncties	3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	4. Kansrijke Start	5. Mentale gezondheid	6. Aanpak overgewicht en obesitas	7. Valpreventie	8. Leefomgeving	9. OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	10. Versterken sociale basis	11. Mantelzorg	12. Eén tegen Eenzaamheid	13. Welzijn op recept	14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie
Doelen Gezond en Actief Leven Akkoord															
Terugdringen gezondheidsachterstanden	✓	✓		✓		✓						✓			
Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten	✓							✓							
Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis										✓	✓	✓	✓		
Een gezonde leefstijl	✓	✓	✓	✓		✓		✓				✓			
Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid	✓				✓					✓		✓	✓		
Vitaal ouder worden	✓	✓			✓		✓	✓			✓	✓	✓		
Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur														✓	✓
Doelen Hoofdpijnen Sportakkoord II															
Inclusie en diversiteit in de sport vergroten	✓	✓								✓					
Sociaal veilige sport creëren	✓	✓													
Vitale sportaanbieders: vergroten van de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van het sportaanbod	✓	✓						✓		✓					
Vaardig in bewegen: een leven lang sporten en bewegen voor ieder kind en iedere jongere	✓	✓													
Ruimte voor sport en bewegen: een toekomstbestendige sportinfrastructuur	✓	✓						✓		✓					
Maatschappelijke waarde van topsport optimaliseren	✓	✓													
Doelen addendum BRC															
Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur (ook kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in sport-, beweeg- en cultuurdeelname)	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓			✓				
Sterke aanbieders in sport, bewegen en cultuur waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is	✓	✓							✓		✓				
Een sterke verbinding tussen sport, bewegen en cultuur met andere domeinen en programma's (onderwijs, gezondheid, zorg, welzijn en sociale zaken/armoede & schulden)	✓	✓	✓	✓	✓						✓				

8. Toestemming gebruik informatie

De gemeente geeft toestemming voor gebruik van de informatie uit het plan van aanpak voor de evaluatie van de landelijke samenwerkingsafspraken en de monitoring en doorontwikkeling van landelijk beleid.

9. Ondertekening

Het plan van aanpak dient ondertekend te worden door ten minste één wethouder.

Naam wethouder:

Chantal Teunissen

Datum van ondertekening:

28-09-2023

Handtekening: